

Carl Boberg

Historien om *O store Gud*

Minnesmonumentet i biblioteksparken, Mönsterås

Carl Boberg, 1859-1940

Carl Bobergs familjegrav, gamla kyrkogården, Mönsterås

Det går en sång över världen...

Några glimtar ur hymnen *O store Guds historia*

Sångens författare Carl Boberg föddes den 16 augusti 1859 i ett hus vid Sjögatan i Mönsterås. Huset flyttades i början av 1900-talet till sin nuvarande plats vid Kuggåsvägen, snett emot Kuggåskyrkan.

Boberg blev i nu nämnd ordning, sjöman, slöjdlärare, pastor (den förste i Mönsterås Missionsförsamling), redaktör, poet, riksdagsman. Han avled den 7 januari 1940 och vilar på Mönsterås gamla kyrkogård.

Han skrev hundratals dikter, naturlyriska lovsånger och psalmer. Han och Linda Sandell bidrog med många psalmer i Missionsförbundets första psalmbok. Många av hans poem blev tonsatta, bland annat lovsången *O store Gud* som nu sjungs i alla världsdelar.

Första versen har satts på pränt på ett femtiotal språk. Sången lär vara den mest framförda och spelade lovsången i världen.

Nu till sångens historia

Texten publicerades första gången i Mönsteråstidningen den 13 mars 1886. Boberg säger själv att han skrev den sommaren 1885. Texten med musik dök upp första gången den 16 februari 1891 i tidningen Sanningsvitnet. Melodin var då i 3/4-takt.

I den form vi nu känner den har melodin sjungits och spelats sedan den trycktes i Missionsförbundets första sångbok 1894. Första publicerandet av lovsången i en sångbok kom dock redan 1890 i USA. Den är på svenska och troligen utgiven av och för emigranterna där.

Sången har nio verser, men alla verserna finns inspelade bara på den år 2000 av museet i Mönsterås utgivna CD:n.

Sångerna översattes till tyska 1907 av en estländare, Manfred von Glehn. Fem år senare kom den på ryska i St Petersburg. Översättningen gjordes av prästen Ivan S Prokhanoff, det moderna Rysslands Martin Luther. Sången ingick i en skrift med titeln Cymbaler.

År 1922 sammanställdes flera av hans sånghäften, däribland nyssnämnda till en större bok betitlad En kristens sånger. Den publicerades på ryska i New York av Prokhanoffs vänner i det amerikanska bibelsällskapet. Det engelska missionärsparet Hine kom genom boken i kontakt med sången och använde den oerhört mycket i evangelisationsarbetet i västra Ukraina.

Stuart Hine översatte tre verser till engelska på trettioalet. När andra världskriget utbröt återvände Hine

till England där fjärde versen tillkom 1948. Hela den engelska sången trycktes i Sovjet 1949. Kopior av sången beställdes av missionärer från hela världen. En av dessa kopior kom 1954 till Billy Graham-teamet. Första gången sjöng de den i Toronto i Kanada 1955. *How Great Thou Art* har sedan dess varit sång nr 1 i Korstågs-sångboken.

Nu några citat som visar sångens spridning redan i början av femtiotalet: "År 1951 sjöngs sången fyra gånger i Nya Zeelands radio, 1952 kom begäran om sången från hela landet", "Redan 1953 var sången spridd i Indien", "1954 hördes en indianstam från Assam sjunga sången", "1951 sjöngs sången regelbundet över det centralafrikanska radionätet så att miljoner afrikaner kunde höra den från sina primitiva mottagare".

Källor: Oscar Löfgrens och Stuart Hines skrifter

Monument och utställning

Under 1976 anordnade Lions Club Mönsterås tillsammans med en ekumenisk aktionsgrupp konserter i kommunens kyrkor till förmån för ett monument över sången och dess författare. Monumentet utfördes av den lokale konstnären Hugo Lundgren och står nu, nattetid spotlightbelyst, snett emot Kuggåskyrkan i Mönsterås. Monumentinvigningen ägde rum trettondagsafton 1977 under medverkan av bl a den folkkäre Boberg-tolkaren Artur Eriksson.

2002 öppnade ett *O store Gud*-museum i Modéerska huset, som 2013 flyttade till Mönsterås kommuns nybyggda huvudbibliotek. Under hösten 2001 spelade musiker och sångare från Mönsterås in en CD, *Det går en sång över världen*. I april år 2001 invigdes "Bobergleden".

I *O store Gud*-utställningen finns många bevis på hymnens popularitet. Där är över hundra inspelningar av olika sångare, t ex Artur Eriksson, olika tyska körer, Koreanska Barnkören, sång på kofan-språket av indianer i Amazonas (endast åttahundra människor talar detta språk). Vidare inspelningar från Thailand, Hawaii, Fijiöarna, Nya Zeeland, olika afrikanska länder samt från de baltiska län-

Mer information

Upplysningar om *O store Gud*-utställningen lämnas av Mönsterås bibliotek, tel. 0499-172 05 och *Ostore Gud*-sällskapets ordförande, Ulf Eriksson, tel. 0499-135 26 eller e-post: ellinor.ulf.e@gmail.com

